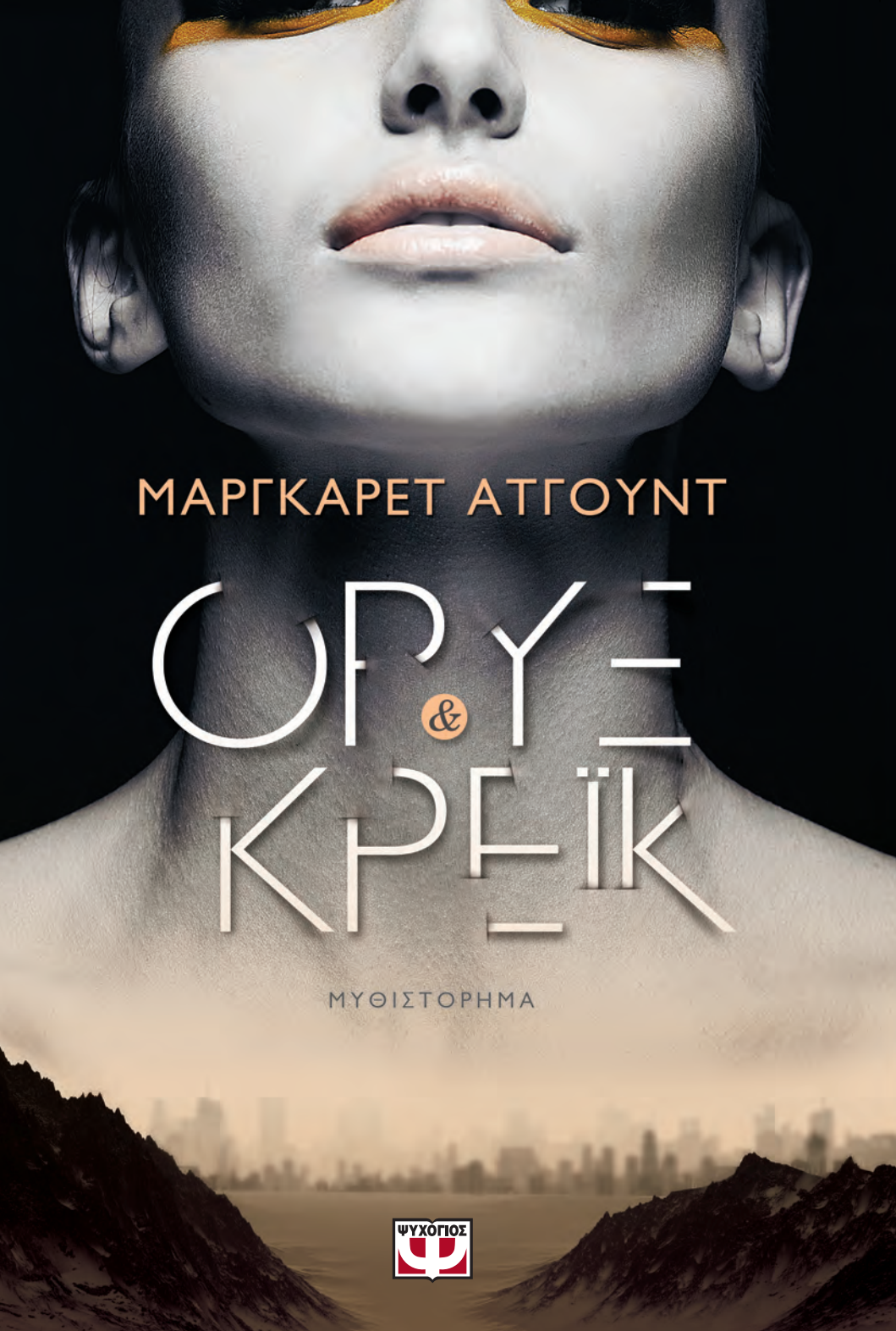

MARGARET ATHERTON

ΟΡΥΞ
&
ΚΡΕΪΚ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: ORYX AND CRAKE

Από τις Εκδόσεις Virago Press, Λονδίνο 2009

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Όρυξ και Κρέικ**

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Margaret Atwood

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Έφη Τσιρώνη

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Μαρία Μπανούση

ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Θοδωρής Πιτσιρίκος

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: Α. & Φ. Δεληγιάννης Ο.Ε.

ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Κωνσταντίνα Παναγιώτου & ΣΙΑ Ο.Ε.

© O. W. Toad Ltd., 2003

© Φωτογραφιών εξωφύλλου: Gromovataya, Algol/www.shutterstock.com

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2014

Πρώτη έκδοση: Απρίλιος 2014

ISBN 978-618-01-0518-6

*Τυπώθηκε σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά
και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.*

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοίου 121

144 52 Μεταμόρφωση

Βιβλιοπωλείο: Μαυρομιχάλη 1

106 79 Αθήνα

Τηλ.: 2102804800

Telefax: 2102819550

www.psichogios.gr

e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head office: 121, Tatoiou Str.

144 52 Metamorfossi, Greece

Bookstore: 1, Mavromichali Str.

106 79 Athens, Greece

Tel.: 2102804800

Telefax: 2102819550

www.psichogios.gr

e-mail: info@psichogios.gr

ΜΑΡΓΚΑΡΕΤ ΑΤΓΟΥΝΤ

ΟΡΥΞ
&
ΚΡΕΪΚ

Μετάφραση: Έφη Τσιρώνη

Για την οικογένειά μου

Θα μπορούσα ίσως κι εγώ, όπως άλλοι, να σας θαμπώσω με παράξενους, εξωπραγματικούς μύθους· προτίμησα όμως να σας εξιστορήσω τα γεγονότα με τον απλούστερο τρόπο και ύφος· γιατί το κύριο μέλημά μου ήταν να σας πληροφορήσω κι όχι να σας διασκεδάσω.

Τζόνναθαν Σουίφτ, *Τα Ταξίδια του Γκιούλιβερ*

Δεν υπήρχε πια καμιά ασφάλεια; Κανείς τρόπος για ν' αποστηθίσεις τον χάρτη του κόσμου; Δεν υπήρχε ούτε οδηγός ούτε καταφύγιο, παρὰ μόνο το θαύμα, κι ένα άλμα απ' την ψηλότερη κορφή του πύργου στο κενό;

Βιρτζίνια Γουλφ, *Μέχρι τον Φάρο*

Περιεχόμενα

- 1 *Μάγικο* 17
Ξεβράσματα 20
Φωνή 26
- 2 *Αποτέφρωση* 31
Φάρμες Οργανικής ΑΕ 40
Μεσημεριανό 49
- 3 *Μεσημέρια* 57
Νεροποντή 67
- 4 *Ρακουνάβι* 73
Σφυρί 88
Κρέικ 103
PsimenaMyala 113
Καντά Μωρά 130
- 5 *Ψωμί* 139
Ψάρι 145
Μπουκάλι 154

- 6** Όρνυξ 165
 Τερέτισμα 177
 Τριαντάφυλλα 183
 Τζαζ στην Πίξιλαντ 193
- 7** *Σβελτάνα* 209
 Γουργουρητό 220
 Γαλάζιο 233
- 8** *ΣοΓιάμ* 247
 Χαπικούπα 254
 Εφαρμοσμένη Ρητορική 263
 Πανεπιστήμιο Άσπεργκερ 274
 Λυκύνες 283
 Υποθετικό Σενάριο 294
 Ολεθρώνιος 303
- 9** *Πεξοπορία* 313
 Ολική ΑναΣυνθετική 322
 Ανεμοστρόβιλος 333
- 10** *Ορνεοκατακερματισμός* 343
 ΈναΝέοΕσύ 353
 Γκαράζ 359
 Λαβή 364
- 11** *Οργανόχοιροι* 375
 Ασύρματος 380
 Περιτείχισμα 388

- 12** *Χαβουζότσαρκα* 399
 Οργασμόλ Έξτρα 410
 Φρικόπλαστοι 420
 Ζαράδειςος 425
 Ερωτευμένος Κρέικ 433
 Πακέτο 447
 Αεροδιάκενο 454
- 13** *Θόλος* 463
 Ορνιθοσκαλίσματα 468
 Απομεινάρια 483
- 14** *Είδωλο* 495
 Κήρυγμα 504
- 15** *Ίχνος* 511

Μάνγκο

Ο Χιονάνθρωπος ξυπνάει πριν απ' την αυγή. Κείται ασάλευτος κι αφουγκράζεται την κίνηση του νερού, τα κύματα να σκάνε πάνω στα σκόρπια φράγματα, πλιτς-πλατς, πλιτς-πλατς, χτυπώντας στον ρυθμό της καρδιάς του. Θα ήθελε πάρα πολύ να νομίζει ότι ακόμα κοιμάται.

Στον ανατολικό ορίζοντα απλώνεται μια γκριζωπή καταχνιά, που φωτίζεται τώρα από μια ροδαλή, θανάσιμη λάμψη. Παράξενο το πώς αυτό το χρώμα εξακολουθεί να φαντάζει τρυφερό. Στο φόντο του, οι πύργοι της ακτής διαγράφονται σκοτεινοί, έτσι καθώς αναδύονται εξωπραγματικοί μέσα απ' τα ρόδινα και τα γαλάζια της λιμνοθάλασσας. Οι στριγγές κραυγές των πουλιών που φωλιάζουν εκεί έξω και του μακρινού ωκεανού που ακονίζεται πάνω σ' αυτά τα κακέκτυπα υφάλων, καμωμένων από σκουριασμένα μέρη αυτοκινήτων και σωρούς από μπάζα και συντρίμια κάθε λογής, θυμίζουν βουητό κυκλοφοριακού σε μέρα αργίας.

Από συνήθεια κοιτάζει το ρολόι του –κάσα από ανοξείδωτο ατσάλι, μπρασελέ από στιλβωμένο αλουμίνιο–, ακόμα γυαλιστερό, μολονότι έχει πάψει πια να δουλεύει. Τώρα το φοράει σαν φυλαχτό, το μοναδικό φυλαχτό του. Η πλάκα τον κοιτάζει ανέκφραστα, δείχνοντάς του το απόλυτο κενό: ώρα μηδέν. Αυτή η απουσία επίσημης ώρας τον χτυπάει μ' έναν ισχυρό νυγμό τρόμου. Κανείς, πουθενά, δεν ξέρει τι ώρα είναι.

«Ηρέμησε», λέει στον εαυτό του. Παίρνει μερικές βαθιές ανάσες, μετά ξύνει τα τσιμπήματα απ' τα έντομα, γύρω γύρω,

όχι εκεί που τον φαγουρίζουν πιο πολύ, προσέχοντας να μη βγάλει τα κακάδια: μια δηλητηρίαση αίματος είναι το τελευταίο πράγμα που του χρειάζεται. Μετά χαμηλώνει το βλέμμα και σαρώνει το έδαφος από κάτω, ψάχνοντας για άγρια ζωή: όλα ήσυχα – στο οπτικό του πεδίο δεν εμφανίζονται ούτε λέπια ούτε ουρές. Αριστερή παλάμη, δεξί πέλμα, δεξιά παλάμη, αριστερό πέλμα, κατεβαίνει απ' το δέντρο. Τινάζει από πάνω του κλαράκια και κομματάκια φλοιού, τυλίγει γύρω του σαν τήβεννο το βρόμικο σεντόνι του. Για να το ασφαλίσει, είχε κρεμάσει αποβραδís σ' ένα κλαρί το κασκέτο του, γνήσιο αντίγραφο της στολής των Red Sox· ελέγχει το εσωτερικό του, διώχνει μ' ένα χτυπηματάκι μια αράχνη, το φοράει.

Περπατάει δυο τρία μέτρα στ' αριστερά, κατουράει στους θάμνους. «Να με κι ήρθα!» λέει στους γρούλους που απογειώνονται βομβίζοντας. Μετά πηγαίνει στην άλλη μεριά του δέντρου, σε αρκετή απόσταση απ' το ουρητήριό του, και ψάχνει στην καβάτζα του, μια αυτοσχέδια κρυψώνα που έχει φτιάξει από κομμάτια τσιμέντου ντυμένου με κοτετσόσυρμα για τον φόβο των ποντικών και των αρουραίων. Έχει φυλάξει κάτι μάνγκο εκεί, κλεισμένα μέσα σε μια πλαστική σακούλα, και μια κονσέρβα Χορτοφαγικά Λουκάνικα Κοκτέιλ Σβελτάνα, κι ένα υπερπολύτιμο, μισοάδειο μπουκάλι ούισκι – δεν έχει μείνει παρά το ένα τρίτο – και μια ενεργειακή μπάρα με γεύση σοκολάτα που είχε βρει σ' έναν καταυλισμό τροχόσπιτων, άνευρη και κολλώδη τώρα μέσα στο σελοφάν της. Δεν του πάει καρδιά να τη φάει ακόμα – μπορεί να μην ξαναβρεί ποτέ άλλη. Φυλάει κι ένα ανοιχτήρι εκεί και, για κανέναν ιδιαίτερο λόγο, έναν παγοκόφτη επίσης· κι έξι άδεια μπουκάλια μπύρας, για συναισθηματικούς λόγους και για την αποθήκευση πόσιμου νερού. Κι ακόμα, τα γυαλιά του για τον ήλιο – τα φοράει. Ο ένας φακός λείπει, αλλά είναι καλύτερα απ' το τίποτα.

Λύνει την πλαστική σακούλα: έχει μείνει ένα και μοναδικό μάνγκο. Περίεργο, θυμόταν περισσότερα. Τα μυρμήγκια έχουν κάνει έφοδο, μολονότι είχε δέσει τη σακούλα όσο πιο σφιχτά μπορούσε. Τρέχουν ήδη κατά μήκος των μπράτσων του, μαύρα μυρμήγκια, κι εκείνα τα μικρά και μοχθηρά κίτρινα. Παράξενο πόσο πολύ τσιμπάνε, ειδικά τα κίτρινα. Τα διώχνει τρίζοντάς τα.

«Η προσκόλληση στις συνήθειες της καθημερινότητας προάγει τη διατήρηση του ακμαίου ηθικού και της εχεφροσύνης»,* λέει φωναχτά. Έχει την αίσθηση ότι παραθέτει απόσπασμα από κάποιο βιβλίο, κάποια παρωχημένη, περισπούδαστη ντιρεκτίβα για Ευρωπαίους αποικιστές, μεγαλοαφεντικά σε φυτείες. Δε θυμόταν να έχει διαβάσει ποτέ του τέτοιο πράγμα, αλλά αυτό δε σημαίνει τίποτα. Υπάρχουν πολλά κενά διαστήματα στο κολόβωμα του μυαλού του, εκεί όπου κάποτε υπήρχε η μνήμη του. Φυτείες καουτσούκ, φυτείες καφέ, φυτείες γιούτας. (Τι ήταν η γιούτα;) Οι συντάκτες της ντιρεκτίβας θα συμβούλευαν τα μεγαλοαφεντικά να φορούν πηλήκια από φελλό για προστασία απ' τον ήλιο, να αλλάζουν για το βραδινό γεύμα, να αποφεύγουν να βιάζουν τις ντόπιες. Σίγουρα, όμως, δε θα χρησιμοποιούσαν αυτό το ρήμα. Θα τους συμβούλευαν να αποφεύγουν τον συγχρωτισμό με τις ιθαγενείς. Ή θα το έθεταν με κάποιο άλλο τρόπο...

Στοιχηματίζει όμως ότι, έτσι κι αλλιώς, τα μεγαλοαφεντικά δεν το απέφευγαν. Εννιά φορές στις δέκα.

«Δεδομένων των ελαφρυντικών», λέει και πιάνει τον εαυτό του να στέκει χάσκοντας, προσπαθώντας να θυμηθεί την υπολοιπη φράση. Κάθεται κάτω κι αρχίζει να τρώει το μάνγκο.

* Απ' το Σφαγείο νούμερο Πέντε του Κερτ Βόνεγκατ. (Σ.τ.Μ.)

Ξεβράσματα

Στη λευκή ακτή, όλο θρυμματισμένο κοράλλι και σπασμένα οστά, προχωρεί μια παρέα παιδιών. Πρέπει να κολύμπησαν – είναι ακόμα βρεγμένα και γυαλίζουν. Θα έπρεπε να προσέχουν περισσότερο: ποιος ξέρει τι θα μπορούσε να μολύνει τη λιμνοθάλασσα; Τα παιδιά όμως δεν ανησυχούν· αντίθετα με τον Χιονάνθρωπο που δε βουτάει ούτε το δάχτυλο του ποδιού του εκεί μέσα, ούτε καν τη νύχτα, όταν ο ήλιος δεν μπορεί να του επιτεθεί. Διόρθωση: *ειδικά* τη νύχτα.

Τα παρακολουθεί με ζήλια – ή μήπως νουσταλγία; Δεν μπορεί να είναι το δεύτερο: ποτέ του δεν κολύμπησε στη θάλασσα ως παιδί, ποτέ δεν έπαιξε γυμνός στην ακροθαλασσιά. Τα παιδιά σαρώνουν με το βλέμμα το πεδίο, σκύβουν, μαζεύουν ξεβράσματα· μετά συσκέπτονται, κρατάνε κάποια αντικείμενα, πετάνε άλλα· ρίχνουν τους θησαυρούς τους μέσα σ' ένα σκισμένο σακί. Αργά ή γρήγορα –πάει στοίχημα– θα τον αναζητήσουν εκεί που κάθεται τυλιγμένος στο αποσυντεθειμένο σεντόνι του, με τα γόνατα τραβηγμένα στο στήθος, τρώγοντας το μάνγκο του, κάτω απ' τη σκιά των δέντρων, πάντα κάτω από τη σκιά των δέντρων εξαιτίας του τιμωρητικού ήλιου. Για τα παιδιά –χοντρόπετσα, ανθεκτικά στις υπεριώδεις–, ο Χιονάνθρωπος είναι πλάσμα του μισόφωτου, του σύθαμπου.

Να τα κι έρχονται. «Χιονάνθρωπε, ω, Χιονάνθρωπε», απαγγέλλουν με τον τραγουδιστό τρόπο τους. Ποτέ δε στέκουν πολύ κοντά του. Είναι από σεβασμό, όπως θα του άρεσε να πιστεύει, ή μήπως επειδή βρομάει;

(Βρομάει πράγματι, αυτό το ξέρει καλά. Είναι λερός και δύσοσμος, ζέχνει σαν θαλάσσιος ίππος –ταγκίλα, αρμύρα, ψα-ρλίλα–, όχι δηλαδή πως έχει μυρίσει ποτέ του ένα τέτοιο πλάσμα. Αλλά έχει δει φωτογραφίες.)

Τα παιδιά ανοίγουν το σακί τους και αναφωνούν εν χορώ: «Χιονάνθρωπε, ω, Χιονάνθρωπε, μάντεψε τι βρήκαμε!» Βγάζουν τα αντικείμενα, τα σηκώνουν ψηλά σαν να ετοιμάζονται να τα πουλήσουν και τα επιδεικνύουν όλο καμάρι στον πελάτη: ένα καπάκι μουαγιέ, ένα πλήκτρο πιάνου, ένα ανοιχτοπράσινο θραύσμα από μπουκάλι αναψυκτικού, λειασμένο απ' τον ωκεανό. Ένα άδειο πλαστικό φιαλίδιο Οργανισμόλ Έξιτρα: ένα επίσης άδειο δοχείο για κοιτομπουκιές απ' τα ΚοτοΜορφώματα. Ένα ποντίκι υπολογιστή, ή μάλλον, τα στραπατσαρισμένα υπολείμματά του, με μακριά, συρμάτινη ουρά.

Ο Χιονάνθρωπος είναι έτοιμος να κλάψει. Τι μπορεί να πει στα παιδιά; Δεν υπάρχει τρόπος να τους εξηγήσει τι είναι, ή ήταν, αυτά τα παράξενα αντικείμενα. Σίγουρα όμως μαντεύουν τι θα τους πει, γιατί τους λέει πάντα το ίδιο.

«Αυτά είναι πράγματα απ' το πριν». Φροντίζει να κρατάει τη φωνή του καλοσυνάτη αλλά απόμακρη. Ένα κράμα παιδαγωγού, παρηγορητή και καλοκάγαθου θείου – αυτό θα πρέπει να επικοινωνεί ο τόνος της.

«Θα μας κάνουν κακό;» Καμιά φορά βρίσκουν τσίγκινα κουτιά από λάδια μηχανής, καυστικούς διαλύτες, πλαστικά μπουκάλια χλωρίου. Νάρκες του παρελθόντος. Τα παιδιά τον αντιμετωπίζουν ως τον απόλυτο ειδικό στην πρόβλεψη των ατυχημάτων: ξέρει από πράγματα που προκαλούν εγκαύματα, επικίνδυνες αναθυμιάσεις, δηλητηριάσεις. Ξέρει από πόνο κάθε είδους.

«Αυτά όχι», λέει. «Αυτά είναι ασφαλή». Μ' αυτό, τα παιδιά χάνουν το ενδιαφέρον τους, αφήνουν το σακί να κρέμεται. Αλλά δε φεύγουν: στέκουν εκεί, κοιτάζουν επίμονα. Η βόλτα

στην ακροθαλασσιά είναι πρόφαση. Περισσότερο απ' οτιδήποτε άλλο θέλουν να τον κοιτάζουν, γιατί είναι τόσο διαφορετικός από εκείνα. Κάθε τόσο του λένε να βγάλει τα γυαλιά του και να τα ξαναφορέσει: θέλουν να δουν αν στην πραγματικότητα έχει δύο μάτια ή τρία.

«Χιονάνθρωπε, ω, Χιονάνθρωπε», λένε ρυθμικά, όχι τόσο στον ίδιο, όσο μεταξύ τους. Γι' αυτά, το όνομά του δεν έχει νόημα, δεν είναι παρά τέσσερις συλλαβές. Δεν ξέρουν τι είναι ο χιονάνθρωπος, δεν έχουν δει ποτέ τους χιόνι.

Ήταν ένας απ' τους κανόνες του Κρέικ αυτός – να μην επιλεγούν ονόματα για τα οποία δεν υπήρχε υπαρκτό αντίστοιχο – ακόμα και κατασκευασμένο, ακόμα και πλασματικό. Ούτε μονόκεροι ούτε γρύπες ούτε μαντιχώρες ή βασιλίσκοι. Αυτοί οι κανόνες όμως δεν ίσχυαν πια, και ο Χιονάνθρωπος είχε νιώσει πικρή ικανοποίηση υιοθετώντας τον δικό του, αμφισβητήσιμο από κάθε άποψη τίτλο. Το θρυλικό Γέτι, ο Χιονάνθρωπος των Ιμαλαΐων, ο Βδελυρός Χιονάνθρωπος, όπως τον έλεγαν αλλού – υπαρκτός και μη υπαρκτός, αόρατος και ορατός στις παρυφές της χιονοθύελλας, πιθηκοειδής άνθρωπος ή ανθρωποειδής πίθηκος, λαθραίος, διαλανθάνων, γνωστός μόνο από θρύλους και απ' τα ανάποδα ίχνη των ποδιών του. Θρυλούνταν ότι ορεοσίβιες φυλές τον είχαν κυνηγήσει και τον είχαν σκοτώσει όταν τους δόθηκε η ευκαιρία. Θρυλούνταν επίσης ότι τον είχαν βράσει, τον είχαν ψήσει, τον είχαν καταναλώσει σε λαμπρά, γιορταστικά τσιμπούσια, με τον θρύλο να γίνεται ακόμα πιο συναρπαστικός ακριβώς επειδή πλησίαζε επικίνδυνα την κόκκινη γραμμή του κανιβαλισμού.

Υπό τις τρέχουσες συνθήκες, και για πρακτικούς λόγους, εκείνος είχε συντομεύσει τον τίτλο. Τώρα είναι απλώς ο Χιονάνθρωπος. Κράτησε το βδελυρός για ιδία χρήση: ήταν ο δικός του, μυστικός, τρίχινος χιτώνας.

Μετά από μερικές στιγμές δισταγμού τα παιδιά κάθονται οκλαδόν μπροστά του, σχηματίζοντας ημικύκλιο, αγόρια και κορίτσια μαζί. Κάνα δυο απ' τα μικρότερα μηνυκάζουν ακόμα το πρόγευμά τους, με τους πράσινους χυμούς να τρέχουν στα πιγούνια τους. Αποκαρδιωτικό το πόσο αφρόντιστος καταλήγει κανείς να είναι όταν δεν υπάρχουν καθρέφτες. Παρ' όλα αυτά, ακόμα κι έτσι, τούτα τα παιδιά είναι πανέμορφα – το καθένα γυμνό, το καθένα τέλειο, το καθένα με διαφορετικό χρώμα δέρματος – σοκολατί, ρόδινο, κίτρινο του βουτύρου, λευκό της κρέμας, μελί-, αλλά όλα τους με πράσινα μάτια. Η αισθητική του Κρέικ.

Ατενίζουν με προσμονή τον Χιονάνθρωπο. Μάλλον ελπίζουν ότι θα τους μιλήσει, σήμερα όμως δεν έχει όρεξη για κουβέντες. Το πολύ πολύ να τ' αφήσει να δουν από κοντά τα γυαλιά του ή το γυαλιστερό, δυσλειτουργικό ρολόι του ή το κασκέτο του μπέιζμπολ. Το κασκέτο τους αρέσει, αλλά δεν καταλαβαίνουν τι το χρειάζεται – αποσπώμενα μαλλιά που δεν είναι μαλλιά-, κι εκείνος δεν έχει επινοήσει ακόμα κάποιον σχετικό μύθο.

Για λίγο μένουν αμίλητα, να τον κοιτάζουν επίμονα, να συλλογίζονται, μετά όμως το μεγαλύτερο αρχίζει: «Χιονάνθρωπε, ω, Χιονάνθρωπε, πες μας, σε παρακαλούμε – τι είναι αυτά τα βρύα που φυτρώνουν στο πρόσωπό σου;» Συντονίζονται και τα υπόλοιπα. «Πες μας, παρακαλούμε, πες μας, παρακαλούμε!» Ούτε σκουντιούνται ούτε χασκογελάνε: πρόκειται για σοβαρή ερώτηση.

«Φτερά», τους λέει.

Του κάνουν αυτή την ερώτηση τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα, κι εκείνος τους δίνει πάντα την ίδια απάντηση. Ακόμα και μέσα σε τόσο μικρό χρονικό διάστημα – δύο μήνες είναι ή τρεις; Έχει χάσει πια το μέτρημα– τα παιδιά έχουν

συσσωρεύσει ένα μεγάλο απόθεμα θρύλων, μία εκτενή εικονολογία για το πρόσωπό του: Ο Χιονάνθρωπος ήταν κάποτε πουλί, αλλά ξέχασε πώς να πετάει και τα υπόλοιπα φτερά του έπεσαν, και γι' αυτό κρυνώνει και χρειάζεται ένα δεύτερο δέρμα, και πρέπει να τυλίγεται με κάτι. Όχι: κρυνώνει επειδή τρώει ψάρια, και τα ψάρια είναι κρύα. Όχι: τυλίγεται επειδή δεν έχει πουλί, αντρίκό πουλί, και δε θέλει να δούμε ότι δεν έχει. Γι' αυτό δεν πηγαίνει για κολύμπι. Ο Χιονάνθρωπος έχει ρυτίδες επειδή κάποτε ζούσε κάτω απ' το νερό και το νερό ζάρωσε το δέρμα του. Ο Χιονάνθρωπος είναι λυπημένος επειδή οι άλλοι που τον έμοιαζαν πέταξαν πάνω απ' τη θάλασσα και τον άφησαν ολομόναχο.

«Θέλω κι εγώ φτερά», λέει ένας πιτσιρίκος, ο μικρότερος απ' τα παιδιά. Φρούδες ελπίδες: δεν υπάρχουν γένια στις τάξεις των αρσενικών Παιδιών του Κρείκ. Ο Κρείκ έβρισκε τα γένια παράλογα: επίσης, το ξύρισμα τον εκνεύριζε, κι έτσι είχε εξαλείψει την ανάγκη γι' αυτό. Κάτι που βέβαια δεν ίσχυε για τον Χιονάνθρωπο: για εκείνον ήταν ήδη πολύ αργά.

Τώρα αρχίζουν όλα μαζί. «Χιονάνθρωπε, ω, Χιονάνθρωπε, δεν μπορούμε να έχουμε κι εμείς λίγα φτερά; Παρακαλούμε;»

«Όχι», τους λέει.

«Γιατί όχι; Γιατί όχι;» λένε τραγουδιστά τα δύο πιο μικρά.

«Μισό λεπτό να ρωτήσω τον Κρείκ». Κρατάει το ρολόι του ψηλά στον ουρανό, το γυρίζει στον καρπό του ώστε η πλάκα να έρθει στο μέσα μέρος, κι ύστερα το ακουμπάει στο αυτί του, σαν ν' αφουγκράζεται. Τα παιδιά ακολουθούν με το βλέμμα την κάθε του κίνηση, συνεπαρμένα.

«Όχι», τους λέει. «Ο Κρείκ λέει ότι δεν μπορείτε. Δεν έχει φτερά για σας. Άντε τώρα, κατουράτε με».

«Να σε κατουρήσουμε; Να σε κατουρήσουμε;» Κοιτάζονται μεταξύ τους, ύστερα τον κοιτάζουν. Έκανε λάθος, είπε κάτι

καινούργιο, κάτι αδύνατο να εξηγηθεί. Τα παιδιά δε βρίσκουν προσβλητικό το κατούρημα. «Τι πάει να πει κατουράτε με;»

«Φύγετε!» Ο Χιονάνθρωπος τινάζει το σεντόνι του προς το μέρος τους κι αυτά σκορπίζουν, τρέχουν στην ακτή. Ακόμα δεν είναι σίγουρα αν πρέπει να τον φοβούνται, και πόσο. Δεν έχει πειράξει παιδιά, τουλάχιστον δεν έχει ακουστεί κάτι τέτοιο, η φύση του, όμως, δεν έχει γίνει απόλυτα κατανοητή. Ποτέ δεν ξέρεις τι θα μπορούσε να κάνει.

Φωνή

«Τώρα είμαι μόνος», λέει φωναχτά. «Μόνος, μονάχος, ολομόναχος. Μονάχος πάνω στην πλατιά μεγάλη θάλασσα».* Άλλο ένα απόκομμα απ' το φλεγόμενο λεύκωμα αποκομμάτων του μυαλού του.

Διόρθωση: στην ακτή.

Νιώθει την ανάγκη ν' ακούσει ανθρώπινη φωνή – μία πλήρως ανθρώπινη φωνή όπως η δική του. Μερικές φορές γελάει σαν ύαινα ή βρυχάται σαν λιοντάρι – σύμφωνα με τη δική του εκτίμηση του γέλιου της ύαινας και του βρυχηθμού του λιονταριού. Όταν ήταν μικρός, συνήθιζε να βλέπει DVD με τέτοια πλάσματα: αυτά τα προγράμματα για τη συμπεριφορά των ζώων που έδειχναν συνουσίες και βρυχηθμούς και ξεσκισμένα σωθικά, και μητέρες να γλείφουν τα μωρά τους. Γιατί τότε του φαινόταν τόσο καθησυχαστικά όλ' αυτά;

Ή γρυλίζει σαν οργανόχοιρος ή αλυχτάει σαν λυκύνas: *Αούουνου! Αουούουνου!* Καμιά φορά, το απόβραδο, τρέχει πάνω κάτω στην άμμο, πετώντας πέτρες στον ωκεανό και ουρλιάζοντας: *Σκατά, σκατά, σκατά, σκατά!* Μετά νιώθει καλύτερα.

Σηκώνεται, απλώνει τα χέρια του να τεντωθεί, και το σεντόνι του πέφτει. Χαμηλώνει αποκαρδιωμένος το βλέμμα στο σώμα του: το λερό, κατατσιμπημένο δέρμα, οι τρίχες του, γκρι-

* Απ' το ποίημα του Σ.Τ. Κόλεριτζ *Η Μπαλάντα του γέρον Ναυτικού*. Μετάφραση Βαγγέλης Αθανασόπουλος, εκδόσεις Χατζηνικολή, 2001. (Σ.τ.Μ.)

ζες τούφες εδώ κι εκεί, τα κίτρινα, παχυσμένα νύχια των ποδιών του. Γυμνός όπως τη μέρα που γεννήθηκε – όχι δηλαδή πως θυμάται τίποτε απ’ αυτό. Τόσα κρίσιμα γεγονότα διαδραματίζονται πίσω απ’ τις πλάτες των ανθρώπων, τότε ακριβώς που δεν είναι σε θέση να τα παρακολουθήσουν: η γέννηση και ο θάνατος, για παράδειγμα. Και η προσωρινή λήθη του σεξ.

«Ούτε να το σκέφτεσαι», λέει στον εαυτό του. Το σεξ είναι σαν το ποτό: κακό αν αρχίσεις να το θες απ’ το πρωί.

Κάποτε φρόντιζε πολύ τον εαυτό του· έκανε τζόκινγκ, πήγαινε στο γυμναστήριο. Τώρα μπορεί να μετρήσει τα πλευρά του: το σώμα του φθίνει, μαραζώνει. Να τι κάνει η έλλειψη ζωικής πρωτεΐνης. Μια γυναικεία φωνή του χαϊδεύει τ’ αυτί: *Ωραίο κωλαράκι!* Δεν είναι η Όρυξ, είναι κάποια άλλη. Η Όρυξ δεν είναι πια τόσο ομιλητική.

«Πες κάτι, οτιδήποτε», την εκλιπαρεί. Είναι βέβαιος ότι μπορεί να τον ακούσει –αυτό είναι κάτι που πρέπει να συνεχίσει να το πιστεύει ακράδαντα–, εκείνη όμως τηρεί σιγή ιχθύος. «Τι μπορώ να κάνω;» της λέει. «Ξέρεις, εγώ...»

Ω, καταπληκτικοί κοιλιακοί! φτάνει ο ψίθυρος διακόπτοντάς τον. *Απλώς ξάπλωσε, μωρό μου.* Ποια είναι; Κάποια που τάνανα τη συντροφιά της οποίας είχε αγοράσει κάποτε. Διόρθωση: επαγγελματίας ειδικευμένη στο σεξ. Μια ακροβάτιδα με κορμί λάστιχο και παγιέτες κολλημένες κατευθείαν πάνω στο δέρμα της, σαν λέπια ψαριού. Τις σιχαίνεται αυτές τις φωνές. Οι άγιοι τις άκουγαν κάποτε – τρελαμένοι, ψειριασμένοι ερημίτες σε σπηλιές και ερήμους. Σε λίγο θ’ αρχίσει να βλέπει πανέμορφους δαίμονες να τον καλούν, γλείφοντας τα χείλη τους, θηλυκούς δαίμονες με κατακόκκινες ρώγες και ευκίνητες, ροδαλές γλώσσες. Γοργόνες θ’ αναδύονται απ’ τα κύματα εκεί έξω, πέρα απ’ τους μισογκρεμισμένους πύργους, κι αυτός θ’ ακούσει το υπέροχο τραγούδι τους και θα κολυμπήσει

για να πάει κοντά τους και θα τον φάνε οι καρχαρίες. Πλάσματα με κεφάλια και στήθη γυναίκας και γαμπώνυχια αητών θα του χιμήξουν απ' τον ουρανό κι εκείνος θα τους ανοίξει την αγκαλιά του, κι αυτό θα είναι το τέλος του. Το μυαλό του θα ψηθεί.

Ή, ακόμα χειρότερα, κάποιο κορίτσι που ξέρει, ή που ήξερε κάποτε, θα βγει απ' τα δέντρα και θα βαδίζει προς το μέρος του και θα του πει πόσο πολύ χαίρεται που τον ξαναβλέπει, αλλά θα είναι καμωμένη από αέρα. Ακόμα κι αυτό ευπρόσδεκτο θα ήταν, μόνο για την παρέα δηλαδή.

Σαρώνει με το βλέμμα τον ορίζοντα, χρησιμοποιώντας το μάτι που καλύπτεται απ' τα γυαλιά ηλίου με τον ένα φακό: τίποτα. Η θάλασσα είναι λάβρο, υγρό μέταλλο, ο ουρανός ένα ξασπρισμένο γαλάζιο, με την εξαίρεση της τρύπας που του έχει ανοίξει ο καυτός ήλιος. Όλα είναι τόσο άδεια. Νερό, άμμος, δέντρα, σπαράγματα του παλιού καιρού. Κανείς να τον ακούσει.

«Κρέικ!» φωνάζει. «Μαλάκα! Σκατόμυαλε Κρέικ!»

Αφονγκράζεται. Το αλμυρό νερό τρέχει ξανά στο πρόσωπό του. Του είναι αδύνατο να υπολογίσει πότε θα του συμβεί, κι όταν συμβαίνει, του είναι αδύνατο να το σταματήσει. Η ανάσα του βγαίνει κοφτή, λες κι ένα γιγάντιο χέρι του σφίγγει το στέρνο – σφίγγει, χαλαρώνει, σφίγγει. Τυφλός πανικός.

«Εσύ φταις γι' αυτό!» ουρλιάζει στον ωκεανό.

Καμιά απάντηση, πράγμα αναμενόμενο. Μονάχα τα κύματα, πλιτς-πλατς, πλιτς-πλατς. Σκουπίζει με τη γροθιά του το πρόσωπό του, σέρονοντάς την πάνω στη βρομιά και στα δάκρυα και στις μύξες και στα τζιβιασμένα μουστάκια του και στον κολλώδη χυμό του μάνγκο. «Χιονάνθρωπε, χιονάνθρωπε», λέει. «Βρες μια ζωή να ζήσεις».

Αποτέφρωση

Μια φορά κι έναν καιρό, ο Χιονάνθρωπος δεν ήταν ο Χιονάνθρωπος. Ήταν ο Τζίμι. Ήταν καλό παιδί τότε.

Η πρώτη ολοκληρωμένη ανάμνηση του Τζίμι ήταν αυτή μιας τεράστιας φωτιάς, μιας αποτέφρωσης. Πρέπει να ήταν πέντε χρόνων, ίσως έξι. Φορούσε κόκκινες γαλότσες με χαμογελαστά παπιά στις μύτες τους· το θυμάται αυτό γιατί, αφού είχε δει τη φωτιά, έπρεπε να μπει με τις γαλότσες του σε μια λεκάνη με απολυμαντικό. Του είχαν πει ότι το απολυμαντικό ήταν δηλητηριώδες και γι' αυτό δεν έπρεπε να πλατσουρίσει στη λεκάνη, κι εκείνος ανησυχούσε μήπως το απολυμαντικό μπει στα μάτια των παπιών και τα πονέσει. Του είχαν πει ότι τα παπιά ήταν μονάχα εικόνες, ότι δεν ήταν αληθινά, και άρα δεν είχαν αισθήματα, εκείνος όμως δεν το είχε πιστέψει εντελώς.

Ας πούμε λοιπόν πεντέμισι, σκέφτεται ο Χιονάνθρωπος. Ναι, μάλλον πεντέμισι.

Ο μήνας θα μπορούσε να είναι Οκτώβριος, ή το πολύ Νοέμβριος· εκείνο τον καιρό τα δέντρα άλλαζαν ακόμα χρώματα, και ήταν πορτοκαλί και κόκκινα. Το έδαφος ήταν λασπωμένο –σε χωράφι ήταν, σε κάποια ανοιχτή έκταση– και ψιλόβρεχε. Ένας τεράστιος σωρός από αγελάδες και πρόβατα και γουρούνια φλεγόταν. Πόδια εξέιχαν απ' το σωρό, ολόισια σαν ξυ-

λιασμένα· πρώτα είχαν περιχύσει τα ζώα με βενζίνη, κι έπειτα οι φλόγες πετάχτηκαν προς τα πάνω και προς τα έξω, κίτρινες και άσπρες και κόκκινες και πορτοκαλιές, και μια οσμή καψαλισμένης σάρκας γέμισε τον αέρα. Ήταν σαν τη μυρωδιά στην πίσω αυλή τους, όταν ο πατέρας του έψηνε στα κάρβουνα, αλλά πολύ πιο δυνατή, και ανακατεμένη με οσμή βενζινάδικου και καμένων μαλλιών.

Ο Τζίμι ήξερε πώς μύριζαν τα μαλλιά όταν καίγονταν γιατί είχε κόψει λίγα απ' τα δικά του με το ψαλιδάκι των νυχιών και τους είχε βάλει φωτιά με τον αναπτήρα της μητέρας του. Τα μαλλιά είχαν αρχίσει να συστρέφονται και να ξαρώνουν σαν λιλιπούτια μαύρα σκουλήκια, κι έτσι ο Τζίμι έκοψε κι άλλα και το ξανάκανε. Μέχρι να τον τσακώσουν επ' αυτοφώρω, είχε προλάβει να πετσοκόψει τη φράντζα του. Όταν τον κατηγορήσαν, υπερασπίστηκε τον εαυτό του λέγοντας ότι επρόκειτο για πείραμα.

Ο πατέρας του είχε γελάσει μ' αυτό, αλλά όχι και η μητέρα του. Τουλάχιστον (είχε πει ο πατέρας του), ο Τζίμι είχε το μυαλό να κόψει πρώτα τα μαλλιά πριν τους βάλει φωτιά. Η μητέρα του είπε ότι πάλι καλά που δεν τους είχε κάψει το σπίτι. Μετά είχαν στήσει καβγά για τον αναπτήρα, στον οποίο το παιδί δε θα είχε πρόσβαση (είπε ο πατέρας του) αν εκείνη δεν κάπνιζε. Η μητέρα του είχε απαντήσει ότι κατά βάθος όλα τα παιδιά ήταν εμπρηστές, κι ότι αν δεν είχε βρει τον αναπτήρα, θα είχε χρησιμοποιήσει σπίρτα.

Μόλις ο καβγάς άναψε για τα καλά, ο Τζίμι ένιωσε ανακουφισμένος γιατί ήξερε ότι δε θα τον τιμωρούσαν. Το μόνο που είχε να κάνει ήταν να κρατήσει το στόμα του κλειστό και σύντομα οι γονείς του θα ξεχνούσαν για ποιο πράγμα είχαν αρχίσει να μαλώνουν. Αλλά ένιωθε κι ενοχές, γιατί ορίστε τι τους είχε βάλει να κάνουν. Ήξερε ότι ο καβγάς θα τελείωνε

με το βρόντημα μιας πόρτας. Περίμενε λοιπόν, γλιστρώντας όλο και πιο κάτω στην καρέκλα του, με τα λόγια να σφυρίζουν σαν διασταυρούμενα πυρά πάνω απ' το κεφάλι του, και τελικά δεν άργησε ν' ακούσει την πόρτα να βροντάει –αυτή τη φορά ήταν η μητέρα του– και να νιώσει το ρεύμα του αέρα να εισβάλλει στον χώρο. Πάντα φυσούσε όταν βροντούσε κάποιος την πόρτα, ένα μικρό φουπ –*φουούπ!*– που τον χτυπούσε στ' αυτιά σαν καρπαζιά.

«Μη δίνεις σημασία, φιλαράκο μου», είπε ο πατέρας του. «Έτσι φουντώνουν και βγαίνουν απ' τα ρούχα τους οι γυναίκες, με το παραμικρό. Θα της περάσει. Ας φάμε λίγο παγωτό». Κι αυτό έκαναν. Έφαγαν παγωτό κρέμα με σιρόπι αγριοφράουλας στα μπολ των δημητριακών με τα γαλάζια και κόκκινα πουλιά που ήταν χειροποίητα απ' το Μεξικό (τα μπολ, όχι τα πουλιά), και γι' αυτό δεν έπρεπε να τα βάζεις στο πλυντήριο των πιάτων, και ο Τζίμι έφαγε όλο το παγωτό του για να δείξει στον πατέρα του ότι όλα ήταν μια χαρά.

Οι γυναίκες, κι αυτά που γίνονταν κάτω απ' τα ρούχα τους. Θερμότητα και ψυχρότητα, θερμοκρασιακή άνοδος και πτώση στο ευμετάβλητο κλίμα αυτής της παράξενης, όλο άνθινες ευωδιές χώρας μέσα τους – μυστηριώδους, σημαντικής, ανεξέλεγκτης. Έτσι το έβλεπε ο πατέρας του. Μόνο που δεν ασχολούνταν ποτέ με τη θερμοκρασία του ανδρικού σώματος: αυτήν δεν την ανέφερε ποτέ, παρά μόνο όταν προσπαθούσε να τον ηρεμήσει: «Μην ανάβεις», του έλεγε. Γιατί δεν έλεγε τίποτα για την ανδρική θερμοκρασία; Δε φούντωναν οι άντρες, δεν έβγαιναν κι αυτοί απ' τα ρούχα τους; Απ' αυτούς τους λείους γιακάδες με τις μυτερές άκρες που έκρυβαν από κάτω κάτι τραχύ και σκοτεινό, με βαριά μυρωδιά; Μερικές θεωρίες πάνω σ' αυτό θα του είχαν φανεί χρήσιμες.

Την επομένη ο πατέρας του τον πήγε σ' ένα κουρείο που είχε στη βιτρίνα τη φωτογραφία μιας όμορφης κοπέλας με φουσκωτά χείλη κι ένα μαύρο μπλουζάκι με τον έναν ώμο κατεβασμένο, και κοίταζε όλο αγριιά με τα μουντζουρωμένα απ' τη μαύρη μπογιά μάτια της, και με τα μαλλιά της να στέκουν ολόρθα, σαν φτερά από ουρά πουλιού. Μέσα, πάνω στα πλακάκια του πατώματος υπήρχαν παντού μαλλιά, σε μικρούς σωρούς ή σε μοναχικές τούφες· τα μαλλιά τα σκούπιζαν με μια σκούπα χειρός. Στην αρχή ο κουρέας τού φόρεσε μια μαύρη μπέρτα γύρω απ' τον λαιμό, μόνο που ήταν περισσότερο σαν σαλιάρα, και ο Τζίμι δεν την ήθελε γιατί ήταν για μωρά. Αυτός που έκοβε τα μαλλιά –κουρέας δε λεγόταν;– γέλασε και είπε ότι δεν ήταν σαλιάρα, γιατί πού ακούστηκε μωρό με μαύρη σαλιάρα; Κι έτσι τα πράγματα μπήκαν στη θέση τους και μετά ο άντρας του έκοψε τα μαλλιά παντού κοντά, για να μη φαίνονται οι δικές του ψαλιδιές, πράγμα που μάλλον ήταν αυτό που ήθελε εξαρχής ο Τζίμι – πιο κοντά μαλλιά. Όταν τελείωσε με το κούρεμα, ο άντρας πήρε ένα βαζάκι, έβγαλε από μέσα ένα ρευστό πράμα και πέρασε μ' αυτό τα μαλλιά του για να του τα κάνει καρφάκια. Μύριζαν σαν φλούδα πορτοκαλιού. Ο Τζίμι χαμογέλασε στον εαυτό του στον καθρέφτη κι ύστερα αγρίεψε κατεβάζοντας τα φρύδια του.

«Σκληρή άντρα», είπε αυτός που τον έλεγαν κουρέα, κάνοντας ένα νεύμα στον πατέρα του Τζίμι. «Τι τίγρης». Τίναξε τα κομμένα μαλλιά του Τζίμι στο πάτωμα, μαζί με όλα τα άλλα μαλλιά, έβγαλε τη μαύρη κάπα με μια πληθωρική χειρονομία κι ύστερα έπιασε τον Τζίμι απ' τις μασχάλες και τον κατέβασε απ' την πολυθρόνα.

Στην αποτέφρωση ο Τζίμι είχε αγωνία για τα ζώα, γιατί καί-

γονταν και σίγουρα θα πονούσαν. Όχι, του είπε ο πατέρας του. Τα ζώα ήταν πεθαμένα. Ήταν σαν τις μπριζόλες και τα λουκάνικα, μόνο που είχαν ακόμα το δέρμα τους πάνω τους.

Και τα κεφάλια τους, σκέφτηκε ο Τζίμι. Οι μπριζόλες δεν είχαν κεφάλια. Τα κεφάλια έκαναν τη διαφορά: είχε την εντύπωση ότι τα ζώα τον κοίταζαν επιτιμητικά με τα φλεγόμενα μάτια τους. Με κάποιο τρόπο, όλα αυτά – η φωτιά, η μυρωδιά του καψαλισμένου κρέατος, αλλά κυρίως οι αγελάδες και τα πρόβατα και γουρούνια που καίγονταν και πονούσαν – ήταν δικό του λάθος, αφού δεν είχε κουνήσει ούτε το μικρό του δαχτυλάκι για να τα σώσει. Απ’ την άλλη μεριά, η φωτιά του φαινόταν υπέροχη – ολόφωτη σαν χριστουγεννιάτικο δέντρο, αλλά χριστουγεννιάτικο δέντρο που φλεγόταν. Όπως και να ’ταν, ο Τζίμι ήλπιζε ότι θα γινόταν κάποια έκρηξη, όπως στην τηλεόραση.

Ο πατέρας του ήταν δίπλα του και του κρατούσε το χέρι. «Σήκωσέ με», του είπε ο Τζίμι. Εκείνος υπέθεσε ότι ήθελε παρηγοριά, που την ήθελε, κι έτσι τον σήκωσε και τον έσφιξε στην αγκαλιά του. Εκτός απ’ αυτό, όμως, ο Τζίμι ήθελε να δει καλύτερα.

«Αυτά παθαίνεις», είπε ο πατέρας του Τζίμι, όχι στον Τζίμι, αλλά σε κάποιον που παρακολουθούσε μαζί τους, «όταν αρχίζουν τα όργανα. Εδώ καταλήγεις». Ο πατέρας του Τζίμι ακουγόταν θυμωμένος, το ίδιο και ο άλλος άντρας όταν απάντησε.

«Λένε ότι επίτηδες το άφησαν να περάσει μέσα».

«Δε θα μου έκανε εντύπωση», είπε ο πατέρας του Τζίμι.

«Μπορώ να έχω ένα κέρατο; Το κέρατο μιας αγελάδας;» είπε ο Τζίμι. Δεν έβλεπε για ποιο λόγο να πάει χαμένο. Δύο ήθελε να ζητήσει, αλλά μία τέτοια απαίτηση ίσως ήταν υπερβολική.

«Όχι», είπε ο πατέρας του. «Όχι αυτή τη φορά, φιλαράκο μου». Χτύπησε παρηγορητικά το πόδι του Τζίμι.

«Για ν' ανεβάσουν τις τιμές», είπε ο άλλος άντρας. «Και να δώσουν ό,τι εμπόρευμα τους είχε περισσέψει, σκοτώνοντας την αγορά».

«Ότι σκοτώνουν, αυτό είναι σίγουρο», είπε αηδιασμένος ο πατέρας του Τζίμι. «Ίσως όμως να ήταν κάποιος τρελός, κάποιος ψυχάκιας. Από καμία θρησκευτική οργάνωση... Ποτέ δεν ξέρεις».

«Γιατί όχι;» είπε ο Τζίμι. Κανείς άλλος δεν ήθελε τα κέρατα. Αυτή τη φορά, όμως, ο πατέρας του τον αγνόησε.

«Το θέμα είναι πώς το έκαναν», είπε. «Νόμιζα ότι οι άνθρωποι μας είχαν τον νου τους. Ότι δεν άφηναν κουνούπι να περάσει».

«Κι εγώ έτσι νόμιζα. Δεν τους σκάμε και λίγα. Για να κοιμούνται τους πληρώνουμε;»

«Μπορεί να ήταν δωροδοκία», είπε ο πατέρας του Τζίμι. «Θα ελέγξουν την κίνηση των τραπεζικών λογαριασμών, αν και θα πρέπει να είσαι πολύ ηλίθιος για να βάλεις τόσα λεφτά στον λογαριασμό σου. Όπως και να 'χει, θα πέσουν κεφάλια».

«Από κόσκινο θα τους περάσουν, και δε θα ήθελα για τίποτα στον κόσμο να είμαι στη θέση τους», είπε ο άλλος. «Ποιος επιτρέπεται να μπαίνει μέσα;»

«Τύποι που κάνουν επισκευές. Ημιφορηγά που παραδίδουν διάφορα».

«Όλα αυτά θα έπρεπε να γίνονται από εσωτερικούς».

«Μαθαίνω ότι αυτό σκοπεύουν να κάνουν από δω και μπρος», είπε ο πατέρας του. «Το μικρόβιο όμως είναι καινούργιο. Κάναμε τις αναλύσεις και εντοπίσαμε τον βιότυπο».

«Μπορούμε λοιπόν να τους πληρώσουμε με το ίδιο νόμισμα», είπε ο άντρας.

«Όπως μπορούμε να πληρώσουμε εμείς, έτσι μπορούν και άλλοι», είπε ο πατέρας του Τζίμι.

«Γιατί έβαλαν φωτιά στις αγελάδες και στα πρόβατα;» ρώτησε ο Τζίμι τον πατέρα του την επομένη. Έτρωγαν πρωινό και οι τρεις μαζί, οπότε πρέπει να ήταν Κυριακή. Αυτή ήταν η μέρα που και ο πατέρας και η μητέρα του κάθονταν μαζί στο τραπέζι του προγεύματος.

Ο πατέρας του Τζίμι έπινε τον δεύτερο καφέ του. Όσο το έκανε, κρατούσε σημειώσεις σε μια κόλλα χαρτί καλυμμένη από αριθμούς. «Έπρεπε να καούν», είπε, «για να μην εξαπλωθεί». Δε σήκωσε το κεφάλι· έπαιζε με το κομπιουτεράκι του, πατώντας τα πλήκτρα με το μολύβι.

«Τι να μην εξαπλωθεί;»

«Η ασθένεια».

«Τι είναι ασθένεια;»

«Αυτό που παθαίνεις όταν σε πιάνει βήχας», είπε η μητέρα του.

«Θα με κάψουν αν με πιάσει βήχας;»

«Είναι πολύ πιθανό», είπε ο πατέρας του γυρίζοντας σε-λίδα.

Ο Τζίμι τρώμαξε, γιατί είχε βήχα την περασμένη εβδομάδα. Μπορεί να τον ξανάπιανε από στιγμή σε στιγμή: ήδη τον γαργαλούσε ο λαιμός του. Μπορούσε να δει τα μαλλιά του να φλέγονται, όχι μια δυο τρίχες σ' ένα πιατάκι, αλλά όλα του τα μαλλιά, κολλημένα ακόμα στο κεφάλι του. Δεν ήθελε να τον στοιβάξουν μαζί με τις αγελάδες και τα γουρούνια. Έβαλε τα κλάματα.

«Πόσες φορές πρέπει να σου το πω;» είπε η μητέρα του. «Είναι πολύ μικρός ακόμα».

«Ο πατέρας έγινε πάλι τέρας», είπε ο πατέρας του Τζίμι. «Πλάκα έκανα, φιλαράκο. Ξέρεις, πλάκα; Χα, χα;»

«Δεν καταλαβαίνει από τέτοιες πλάκες».

«Και βέβαια τα καταλαβαίνει. Καλά δεν τα λέω, Τζίμι;»

«Ναι, μπαμπά», είπε ο Τζίμι ρουφώντας τη μύτη του.

«Άσε τον μπαμπάκα ήσυχο», είπε η μητέρα του. «Ο μπαμπάκας σκέφτεται. Γι' αυτό τον πληρώνουν – για να σκέφτεται. Δεν έχει χρόνο για σένα αυτή τη στιγμή».

Ο πατέρας του πέταξε με δύναμη το μολύβι στο τραπέζι. «Για όνομα του Θεού! Λέξη δεν αφήνεις να πέσει κάτω!»

Με τη σειρά της, η μητέρα του πέταξε το τσιγάρο της στη μισοάδεια κούπα του καφέ της. «Έλα, Τζίμι, πάμε μια βόλτα». Τον τραβήξε απ' τον καρπό, βγήκαν έξω κι έκλεισε με δύναμη πίσω τους την πόρτα της κουζίνας. Δεν είχαν φορέσει καν τα μπουφάν τους – ούτε πανωφόρια ούτε καπέλα. Η μητέρα του ήταν ακόμα με τη ρόμπα και τις παντόφλες της.

Ο ουρανός ήταν γκριζός, ο αέρας παγερός· εκείνη περπατούσε με το κεφάλι της κατεβασμένο, τα μαλλιά της ν' ανεμίζουν. Γύρω γύρω στο σπίτι πήγαιναν διασχίζοντας με ταχύ βήμα το μουλιασμένο γρασίδι, πιασμένοι χέρι χέρι. Ο Τζίμι ένιωθε λες και τον τραβούσε σε βαθιά νερά μια σιδερένια αρπάγη. Ένιωθε σαν να παράδερνε στο φύσημα του ανέμου, λες και από στιγμή σε στιγμή τα πάντα θα διαλύονταν, παρασυρμένα στη δίνη ενός τεράστιου τυφώνα. Το άλλο που ένιωθε ήταν αγαλλίαση. Παρακολουθούσε τις παντόφλες της μητέρας του: είχαν ήδη λεκιαστεί απ' τις λάσπες. Αν αυτός είχε τολμήσει να κάνει κάτι τέτοιο στις δικές του παντόφλες, ήταν βέβαιο ότι θα έτρωγε τιμωρία.

Επιβράδυναν τον ρυθμό τους, σταμάτησαν. Και μετά η μητέρα του άρχισε να του μιλάει μ' αυτή τη φωνή της καλής κυρίας, έτσι όπως μιλούσαν οι δασκάλες στην τηλεόραση, πράγμα που σήμαινε ότι ήταν έξω φρενών. Οι ασθένειες, του είπε, ήταν αόρατες επειδή ήταν πολύ μικροσκοπικές. Μπορούσαν να πετάξουν στον αέρα ή να κρυφτούν στο νερό, στα βρόμικα δάχτυλα των μικρών αγοριών, και γι' αυτό τα μικρά αγόρια,

όπως ήταν εκείνος, δεν έπρεπε να χώνουν τα δάχτυλά τους στη μύτη τους και μετά να τα βάζουν στο στόμα τους, και για αυτό έπρεπε να πλένουν πάντα τα χέρια τους όταν πήγαιναν στην τουαλέτα και να σκουπίζονται με...

«Ξέρω», είπε ο Τζίμι. «Μπορώ τώρα να πάω μέσα; Κρυώνω».

Η μητέρα του έκανε σαν να μην τον άκουσε. Οι ασθένειες, συνέχισε μ' εκείνη την ήρεμη, τσιτωμένη φωνή της, οι ασθένειες μπαίνουν μέσα σου και αλλάζουν την ισορροπία του οργανισμού σου, κι αυτή η αλλαγή αρρωσταίνει τα κύτταρά σου. Κι αφού είσαι φτιαγμένος ολόκληρος από μικρούλικά κύτταρα που συνεργάζονται για να βεβαιωθούν ότι θα μείνεις ζωντανός, αν αρκετά από αυτά τα κύτταρα αρρωστήσουν, τότε μπορεί να...

«Να με πιάσει βήχας», είπε ο Τζίμι. «Μπορεί να με πιάσει βήχας αυτή τη στιγμή!» είπε κι αμέσως μετά πίεσε τον εαυτό του να βήξει.

«Καλά, εντάξει, ξέχασέ το», είπε η μητέρα του. Συχνά προσπαθούσε να του εξηγήσει διάφορα, αλλά πάντα όταν έφτανε στα μισά αποθαρυνόταν. Αυτές ήταν οι χειρότερες στιγμές, και για τους δυο τους. Ο Τζίμι τής αντιστεκόταν, παριστάνοντας τον βλάκα, προσποιούμενος ότι δεν καταλάβαινε, ακόμα κι όταν καταλάβαινε πάρα πολύ καλά. Δεν ήθελε όμως να τη βλέπει να εγκαταλείπει την προσπάθεια. Ήθελε να είναι γενναία, να βάζει τα δυνατά της και να σφυροκοπάει ανελέητα το τείχος που εκείνος είχε υψώσει ανάμεσά τους, να προσπαθεί ξανά και ξανά, χωρίς ηττοπάθεια, χωρίς πιασχυρισμούς.

«Θέλω ν' ακούσω για τα μικρούλικά κύτταρα», είπε κλαψουρίζοντας όσο τολμούσε. «Θέλω!»

«Όχι σήμερα», είπε εκείνη. «Πάμε μέσα».

Τα γουρούνια μπορεί να μην πετούν, αλλά σίγουρα
έχουν υποστεί κάποια περίεργη μετάλλαξη.
Το ίδιο ισχύει και για τους λύκους και τα ρακούν.
Ένας άνδρας που κάποτε ονομαζόταν Τζίμι τώρα
αυτοαποκαλείται Χιονάνθρωπος και ζει σ' ένα δέντρο,
τυλιγμένος με παλιά σεντόνια.
Η φωνή της Όρουξ, της γυναίκας που αγάπησε,
τον στοιχειώνει τον περιπαίζει.
Και τα Παιδιά του Κρέικ με τα πράσινα μάτια είναι,
για κάποιο λόγο, δική του ευθύνη.

Καλωσήρθατε στον εξωφρενικό κόσμο
της Μάργκαρετ Άτγουντ.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.
ΤΑΤΟΙΟΥ 121, 144 52 ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΤΗΛ.: 210 28 04 800 • FAX: 210 28 19 550
www.psichogios.gr • e-mail: info@psichogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧΗΣΗΣ: 14262

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η